

GVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

privind activitatea de audit financiar

În temeiul prevederilor art.114 alin.(4) din Constituția
României,

**GVERNUL ROMÂNIEI emite următoarea
ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ:**

Capitolul I - Dispoziții generale

Art.1 - Prezenta ordonanță de urgență constituie cadrul juridic privind organizarea activității de audit financiar prin care se reglementează exercitarea independentă a mandatului de auditor financiar numai de către persoanele care au dobândit această calitate în condițiile prevăzute de prezenta ordonanță.

Art.2 - Prin independență, în sensul prevederilor art.1, se înțelege exercitarea mandatului de auditor de către persoanele care au această calitate, nu au raporturi juridice de muncă sau civile cu societățile comerciale auditate și nu au nici un fel de alte interese materiale directe sau indirecte în raport cu acestea, cu excepția onorariilor convenite pentru munca prestată în calitate de auditori.

Capitolul II - Auditul și auditorul financiar

Art.3 - Auditul financiar reprezintă activitatea de verificare a situațiilor financiare ale societăților comerciale de către auditori financiari, în conformitate cu standardele de audit internaționale.

Art.4 - Auditorul financiar este persoana fizică sau juridică ce dobândește această calitate prin atribuire de către Camera Auditorilor în condițiile prezentei ordonanțe.

Capitolul III - Organizarea și atribuțiile Camerei Auditorilor

Art.5 - (1) În vederea atribuirii și retragerii calității de auditor, precum și a organizării și coordonării activității de audit financiar, se înființează Camera Auditorilor, persoană juridică, ca organizație profesională de utilitate publică fără scop lucrativ, denumită în continuare Camera.

(2) Camera are, în principal, următoarele atribuții :

- a) organizează examenele și atribuie calitatea de auditor financiar;
- b) coordonează activitatea de audit financiar;
- c) supraveghează programul de pregătire continuă a auditorilor;
- d) controlează calitatea activității de audit;
- e) sesizează Ministerul Finanțelor asupra necesității actualizării normelor și procedurilor profesionale de audit, în raport cu modificările intervenite în reglementările instituțiilor profesionale europene și internaționale;
- f) retrage calitatea de auditor în condițiile prevederilor Regulamentului de organizare și funcționare a Camerei;
- g) elaborează normele interne privind activitatea Camerei.

Art.6 - Camera are personalitate juridică și sediul în Municipiul București, B-dul Libertății nr.12, sector 5. Sediul respectiv va fi acordat de către Guvern în folosință gratuită pe o perioadă de 10 ani.

Camera își poate constitui unități teritoriale, denumite filiale.

Art.7 - (1) Prin ordin al ministrului finanțelor se stabilește un Comitet provizoriu format din 9 membri, care va elabora:

- a) Regulamentul de organizare și funcționare a Camerei;
- b) Codul privind conduita etică și profesională în domeniul auditului financiar;
- c) Standardele de audit;
- d) Programa analitică a examenului de aptitudini profesionale;
- e) Norme privind procedurile de control al calității auditului financiar;
- f) Reguli privind pregătirea continuă a auditorilor;
- g) Norme privind procedurile minimale de audit.

(2) Comitetul provizoriu va funcționa până la primele alegeri.

(3) Regulamentul de organizare și funcționare a Camerei se aprobă prin hotărâre a guvernului.

- (4) Regulamentul va cuprinde prevederi referitoare la :
- a) Organele de conducere ale Camerei și modul lor de desemnare;
 - b) Atribuțiile și răspunderile Camerei;
 - c) Regulile de atribuire și retragere a calității de auditor financiar;
 - d) Respectarea cerințelor privind asigurarea pentru

riscul profesional în exercitarea activității de audit financiar;

e) Abaterile disciplinare, sancțiunile disciplinare și procedura disciplinară.

(5) Normele, regulile și procedurile prevăzute la alin. (1) lit. b) - g) vor fi armonizate cu cele emise de instituțiile europene și internaționale în domeniu și vor fi aprobate prin ordin al ministrului finanțelor.

(6) Primele alegeri se organizează în termen de trei luni de la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Camerei, potrivit regulilor prevăzute de acesta.

Art.8 - În Regulamentul prevăzut la art.7 vor fi cuprinse și reguli prin care să se asigure desfășurarea activității de audit, independența activității auditorului, respectarea regulilor Camerei de către membrii săi, soluționarea plângerilor împotriva auditorilor, criteriile de atribuire și retragere a calității de auditor, precum și alte prevederi necesare bunei desfășurări a auditului financiar, potrivit prezentei ordonanțe.

Art.9 - (1) Camera desemnează anual auditorii financiari care îndrumă desfășurarea stagiului de pregătire practică a candidaților ce doresc să dobândească calitatea de auditor financiar.

(2) Camera poate retrage calitatea de auditor financiar persoanelor menționate la alin.(1) dacă acestea refuză pregătirea stagiilor sau se constată că îndrumarea se face necorespunzător.

Art.10 - (1) Sunt membri ai Camerei :

a) persoanele care dobândește în mod provizoriu calitatea de auditori financiari în condițiile alin.(2);

b) auditorii cărora li se atribuie calitatea de auditori financiari definitivi, ca urmare a susținerii examenelor prevăzute la art.18.

(2) La constituire, Camera va fi alcătuită din persoanele care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții și care vor

dobândi calitatea de membri provizorii :

a) dețin calitatea de expert contabil de cel puțin 4 ani și au studii superioare economice;

b) sunt cenzori la societăți comerciale în baza Legii nr.31/1990, republicată, la bănci, societăți de asigurare și reasigurare, în baza unor legi speciale, dacă au exercitat această calitate timp de 3 ani din ultimii 5 ani;

c) se bucură de o reputație profesională neștirbită.

(3) Prin derogare de la prevederile alin.(2), la constituire, pot fi acceptate în Cameră și persoane cu studii economice superioare în specialitate, care au exercitat timp de 15 ani activități profesionale și științifice ce le-au permis acumularea unei experiențe deosebit de valoroase în domeniu.

(4) La constituire, Camera va deschide Registrul provizoriu al membrilor, care cuprinde persoanele ce îndeplinesc condițiile prevăzute la alin.(2) și (3). Condițiile și modul de înscriere în Registrul provizoriu se stabilesc prin Regulamentul de organizare și funcționare al Camerei.

(5) Refuzul Camerei de a înscrie ca membri persoanele prevăzute la alin.(2) poate fi atacat pe calea contenciosului administrativ.

(6) Membrii Camerei prevăzuți la alin.(2) și (3) își mențin această calitate dacă susțin și promovează un examen de aptitudini profesionale în condițiile prevăzute de prezenta ordonanță.

Art.11 - (1) Camera are obligația să actualizeze permanent normele privind exercitarea de către membrii săi a activității de audit financiar.

(2) În norme vor fi prevăzute reguli privind activitatea de audit. Acestea sunt obligatorii, atât pentru auditorii financiari, cât și pentru angajații și colaboratorii lor.

Art.12 - Camera va actualiza permanent normele privind standardele profesionale care trebuie aplicate în activitatea de audit, precum și modul de aplicare a acestora.

Art.13 - Camera organizează evidența membrilor săi prin Registrul Auditorilor.

Art.14 - Camera va emite reguli și proceduri în limitele și competențele stabilite în Regulamentul de organizare și funcționare, prin care să se asigure respectarea dispozițiilor prezentei ordonanțe de urgență. La elaborarea regulilor și procedurilor se va avea în vedere controlul, de către Ministerul Finanțelor, ca autoritate publică responsabilă de realizarea obligațiilor asumate de statul român în susținerea procesului de armonizare cu Directivele Uniunii Europene în domeniu, cu privire la calitatea examenelor de auditor financiar și a stagiului practic.

Capitolul IV - Reguli de atribuire a calității de auditor financiar

Art.15 - Pentru atribuirea calității de auditor financiar potrivit prevederilor prezentei ordonanțe și ale Regulamentului de organizare a examenelor, candidații trebuie să îndeplinească următoarele condiții :

A. Persoanele fizice :

a) să fie licențiat al unei facultăți cu profil economic, de cel puțin 3 ani și să aibă experiență în domeniul contabil, considerată de Cameră ca fiind edificatoare sau să aibă calitatea de expert contabil de cel puțin 3 ani și să fi desfășurat activitate în această calitate;

b) să fi efectuat un stagiu practic de 3 ani în activitatea de audit financiar sub îndrumarea unui auditor financiar;

c) să satisfacă cerințele Codului privind conduita etică și profesională în domeniul auditului financiar;

d) să susțină și să promoveze examenul de aptitudini profesionale, prevăzut la art.18.

Camera, prin derogare de la prevederile de la lit. b), poate atribui calitatea de auditor, potrivit prevederilor Regulamentului de organizare a examenelor, persoanelor care au exercitat timp de 11 ani activități profesionale în domeniul financiar-contabil, și au dobândit o experiență edificatoare.

B. Persoanele juridice :

a) persoanele care efectuează auditul financiar al conturilor anuale în numele societăților de audit trebuie să satisfacă condițiile prevăzute la lit. A, la art.10 sau art.33;

b) majoritatea drepturilor de vot trebuie deținută de persoane fizice sau societăți de audit care satisfac condițiile prevăzute la lit. A, la art.10 sau art.33;

c) majoritatea membrilor consiliului de administrație al unei societăți de audit trebuie să fie persoane fizice sau societăți de audit care satisfac condițiile impuse de lit. A, la art.10 sau art.33.

Art.16 - Pot îndeplini mandatul de auditor numai persoanele care se bucură de o reputație profesională neștirbită și care nu exercită activități incompatibile cu cea de audit.

Art.17 - Calitatea de auditor financiar se atribuie pe bază de examen de aptitudini profesionale, prin care trebuie să se certifice un nivel corespunzător de cunoștințe teoretice, precum și capacitatea de a le aplica.

Art.18 - (1) Examenele pentru atribuirea calității de auditor se organizează de Cameră conform Regulamentului elaborat de aceasta, aprobat prin ordin al ministrului finanțelor.

(2) Examenul constă în susținerea de probe scrise la disciplinele stabilite potrivit reglementărilor europene și internaționale în domeniu, astfel :

- a) audit financiar;
- b) contabilitate generală: reglementări naționale și internaționale; aspecte teoretice, metodologice și practice privind tratamentele contabile potrivit standardelor de contabilitate internaționale; evaluarea elementelor bilanțiere; determinarea rezultatului financiar;
- c) analiza și evaluarea critică a conturilor anuale;
- d) contabilitatea costurilor și contabilitate managerială; relația dintre contabilitate și management;
- e) reguli de consolidare a conturilor;
- f) audit intern;
- g) standardele legale și profesionale privind auditul financiar al conturilor anuale și al celorlalte documente contabile, precum și cele privind auditorii financiari;
- h) elemente de drept comercial, civil, protecție socială și a muncii;
- i) legislație fiscală;
- j) elemente privind finanțele naționale; tehnici și metode moderne de management general și financiar;
- k) elemente de matematică, statistică și sisteme informatice.

Capitolul V - Exercițarea mandatului de auditor financiar

Art.19 - Auditorul financiar poate îndeplini mandatul numai în următoarele condiții :

- a) are calitatea de auditor;
- b) este membru al Camerei;
- c) îndeplinește condițiile stabilite prin Regulamentul de organizare și funcționare al Camerei.

Art.20 - (1) O persoană nu poate îndeplini mandatul de auditor financiar al unei societăți comerciale dacă este angajată a acesteia sau are relații cu aceasta sau cu orice persoană cu care societatea însăși are relații care conduc la situația de incompatibilitate sau conflict de interese.

(2) În sensul prezentei ordonanțe de urgență, prin incompatibilitate se înțeleg toate situațiile care conduc la știrbirea cerinței fundamentale de independență în exercitarea mandatului de auditor

Art.21 - Dacă pe durata mandatului auditorul financiar nu mai îndeplinește condițiile pentru exercitarea acestuia, auditorul are obligația să renunțe imediat la mandatul său și să notifice societății comerciale auditate încetarea mandatului și motivul renunțării.

Art.22 - (1) În cazul în care pe o anumită perioadă auditorul financiar nu a îndeplinit condițiile de exercitare a mandatului, Ministerul Finanțelor pe baza informațiilor primite în acest sens poate solicita societății comerciale efectuarea, încă o dată, de către un alt auditor financiar, a auditului financiar al conturilor respective, sau să revadă primul audit efectuat și să recomande, motivat, dacă este necesară efectuarea unui al doilea audit.

(2) În situația în care se recomandă efectuarea unui al doilea audit, societățile comerciale vor lua, în cel mai scurt timp, măsurile necesare pentru îndeplinirea acestei recomandări.

(3) Pentru recuperarea cheltuielilor efectuate, societatea se poate îndrepta împotriva auditorului care acceptă sau continuă să îndeplinească mandatul de auditor financiar din momentul în care cunoaște că nu mai îndeplinește condițiile de exercitare a mandatului

Capitolul VI - Independență, integritate profesională, incompatibilitate și conflict de interese

Art.23 - Pot desfășura activitate de audit financiar numai persoanele care îndeplinesc condițiile de independență prevăzute la

art.1 și art.4 din prezenta ordonanță de urgență.

Art.24 - Auditorii vor desfășura activitatea de audit financiar, cu respectarea și aplicarea corespunzătoare a reglementărilor legale.

Art.25 - Persoanele cărora li s-a atribuit calitatea de auditor nu pot angaja sau desfășura activități care prejudiciază sau pot prejudicia integritatea, obiectivitatea, independența sau reputația profesională, precum și în situațiile de incompatibilitate și conflict de interese.

Art.26 - (1) Îndeplinirea mandatului de auditor financiar la două sau mai multe societăți în același timp nu afectează integritatea, obiectivitatea sau independența profesională, dacă sunt respectate prevederile prezentei ordonanțe și ale Codului privind conduita etică și profesională a auditorilor financiari.

(2) Sunt incompatibile activitățile desfășurate în acele domenii care pot afecta respectarea principiilor etice fundamentale ale auditorului.

(3) În perioada în care auditorii financiari sunt incompatibili pentru desfășurarea activității de audit, aceștia vor figura în Registrul Camerei într-o secțiune distinctă "Persoane non-active".

Art.27 - Auditorii persoane juridice răspund, potrivit legii în calitatea lor de membri ai Camerei, dacă unul din asociați, administratori sau angajați, care nu are calitatea de auditor, va interveni în exercitarea mandatului de auditor, astfel încât să prejudicieze independența persoanelor fizice care desfășoară această activitate în numele persoanei juridice.

Art.28 - Prevederile prezentului capitol se aplică și persoanelor fizice care sunt membre ale Camerei și care desfășoară activitatea de auditor în numele unor auditori persoane juridice.

Capitolul VII - Rolul, atribuțiile și drepturile
Ministerului Finanțelor ca autoritate
publică

Art.29 - Activitatea Camerei în România se desfășoară sub supravegherea Ministerului Finanțelor.

Art.30 - Ministerul Finanțelor va urmări permanent ca statutul și celelalte reglementări emise de Cameră să nu contravină reglementărilor legale, precum și faptul că deciziile luate de organele de conducere ale Camerei sunt în conformitate cu statutul și cu celelalte reglementări.

Art.31 - Ministerul Finanțelor poate solicita Camerei :

a) să notifice imediat apariția evenimentelor de natura celor convenite, să-i pună la dispoziție sau să-i comunice informațiile privind aceste evenimente;

b) să ofere informațiile solicitate la anumite termene și/sau pentru anumite perioade.

Art.32 - Ministerul Finanțelor va lua măsurile ce se impun pentru respectarea de către Cameră a prevederilor prezentei ordonanțe de urgență.

Art.33 - (1) În vederea desfășurării activității de audit financiar, Ministerul Finanțelor, la propunerea Camerei, poate aproba atribuirea calității de auditor financiar, potrivit Regulamentului prevăzut la art.7, persoanelor care :

a) au calitatea de auditor financiar în baza reglementărilor unui alt stat;

b) posedă o calificare profesională în contabilitate, recunoscută de legea altui stat, echivalentă cu condițiile prevăzute de prezenta ordonanță;

c) fac dovada că posedă cunoștințele cerute de statul român

pentru desfășurarea activității de audit financiar.

(2) Ministerul Finanțelor poate retrage calitatea de auditor a persoanelor prevăzute la alin.(1), în condițiile prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare a Camerei.

(3) Persoanele care au obținut calificarea în străinătate și li s-a aprobat atribuirea calității de auditor financiar, potrivit prevederilor prezentului articol sunt supuse controlului Camerei și, pe această bază, devin membre ale acesteia.

Art.34 - (1) Ministerul Finanțelor poate revoca recunoașterea organelor de conducere ale Camerei în cazul în care constată că nu sunt respectate condițiile și obligațiile prevăzute în prezenta ordonanță de urgență.

(2) Revocarea recunoașterii organelor de conducere ale Camerei determină declanșarea procedurii de dizolvare a acestora și respectiv, reluarea procedurilor prevăzute de prezenta ordonanță la constituirea Camerei.

(3) În ordinul de revocare a recunoașterii, vor fi menționate motivele care determină această măsură și data de la care se aplică, dată care nu poate fi stabilită la un termen mai mic de 3 luni de la data emiterii ordinului.

(4) Înainte de emiterea ordinului de revocare, Ministerul Finanțelor va comunica în scris Camerei intenția sa și va lua măsurile necesare pentru a aduce la cunoștința acesteia și a persoanelor afectate, revocarea.

(5) Ordinul de revocare a recunoașterii poate cuprinde prevederile tranzitorii pe care Ministerul Finanțelor le consideră necesare și adecvate.

(6) Ordinul de revocare poate fi atacat pe calea contenciosului administrativ.

Capitolul VIII - Publicitate

Art.35 - (1) Persoanele fizice și persoanele juridice cărora li s-a atribuit calitatea de auditor vor fi înscrise în Registrul Auditorilor care va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, și va fi actualizat cu modificările intervenite.

(2) În Registrul Auditorilor, vor fi menționate : numele și adresa, respectiv denumirea și sediul social al tuturor persoanelor care pot să desfășoare activitate de audit financiar.

(3) Pentru fiecare societate de audit, se vor menționa în plus, următoarele :

a) numele, prenumele și adresa persoanelor fizice care efectuează auditul financiar în numele societăților de audit financiar și îndeplinesc condițiile prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare a Camerei cu privire la eligibilitatea acestora;

b) numele, prenumele și adresa asociaților sau acționarilor societăților de audit financiar;

c) numele, prenumele și adresa membrilor consiliului de administrație al societăților de audit financiar.

Capitolul IX - Sancțiuni

Art.36 - Încălcarea prevederilor prezentei ordonanțe atrage, după caz, răspunderea civilă, disciplinară sau penală.

Art.37 - Constituie infracțiune și se sancționează cu pedeapsa prevăzută în art.281 din Codul penal exercitarea activității de auditor financiar de către persoana fizică, care nu are calitatea de auditor financiar sau are raporturi juridice de muncă ori civile cu societățile comerciale auditate ori are un interes material direct sau indirect în raport cu acesta.

Art.38 - Constituie infracțiune și se sancționează cu închisoare de la o lună la un an, sau cu amendă, fapta auditorului

financiar care furnizează informații false sau incomplete în legătură cu aspecte semnificative privind societatea comercială audiată.

Capitolul X - Dispoziții tranzitorii și finale

Art.39 - (1) În corelare cu Programul Național de pregătire a auditorilor financiari, cu cel de elaborare a normelor, regulilor și procedurilor naționale armonizate cu cele europene și internaționale în domeniu, precum și cu implementarea programului de dezvoltare a sistemului contabil românesc, Ministerul Finanțelor poate aproba, pe o perioadă de cel mult doi ani de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, exercitarea provizorie a calității de auditor, anumitor persoane fizice sau juridice, pe baza criteriilor și cerințelor stabilite prin ordin al ministrului finanțelor. Pe aceeași perioadă, Ministerul Finanțelor poate aproba atribuirea calității de auditori financiari și anumitor societăți internaționale de audit care funcționează pe teritoriul României.

(2) În vederea atribuirii calității de auditori financiari societăților internaționale de audit, Ministerul Finanțelor se va asigura că :

a) persoanele care exercită activitatea de audit financiar, angajate de societățile menționate, răspund cerințelor stipulate în prezenta ordonanță de urgență, în virtutea calității de membru al unei asociații profesionale dintr-o țară care are statut similar Camerei Auditorilor din România;

b) societatea are un sistem de audit financiar compatibil cu standardele de audit internaționale;

c) societatea poate demonstra că are un sistem de punere în aplicare a standardelor fundamentale de etică profesională emise de Federația Internațională a Contabililor.

Art.40 - Categoriile de societăți comerciale ale căror

conturi anuale vor fi auditate potrivit regulilor prezentei ordonanțe se stabilesc de Ministerul Finanțelor, în acord cu cerințele Directivelor Europene în domeniu, Programul de dezvoltare a sistemului contabil din România și cu legislația în vigoare.

Art.41 - Ministerul Finanțelor va elabora și promova pentru adoptare proiecte de acte normative pentru completarea și/sau modificarea prezentei ordonanțe de urgență în funcție de modificarea și/sau completarea Directivei a VIII-a a Uniunii Europene.

Art.42 - Auditarea societăților cotate la bursa de valori se efectuează numai de persoane membre ale Camerei.

Art.43 - Pe data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se abrogă prevederile art.6 lit. c) referitoare la auditul financiar contabil, din Ordonanța Guvernului nr.65/1994 privind activitatea de expertiză contabilă și a contabililor autorizați, publicată în Monitorul Oficial al României nr.243 din 30 august 1994, aprobată prin Legea nr.42/1995, cu modificările ulterioare. Prevederile art.154 la 161 din Legea nr.31/1990 privind societățile comerciale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.33/29.01.1998, referitoare la cenzori, nu se aplică societăților comerciale care intră sub incidența prevederilor art.40 din prezenta ordonanță de urgență.

PRIM-MINISTRU

Radu Vasile

București, 1.06.1999

Nr. 75.

-Continuare verso-